

Саме такі навички дозволяє розвивати методологія викладання іноземної мови професійного спрямування (наприклад - англійська для спеціальних цілей - ESP - English for Specific Purposes), іноземної мови для спеціальних академічних цілей (наприклад, англійська для конкретних академічних цілей - ESAP - English for Specific Academic Purposes) [2]. Цей напрямок віднедавна набув своєї значущості, так як на сьогодні він значним чином визначає майбутнє викладання іноземної мови нелінгвістичних факультетів і програм.

Список використаних джерел

1. Варянюк Т., Іванченко Л. Особливості навчальної програми з іноземної мови для підготовки магістрів технічних спеціальностей. Актуальні наукові дослідження в сучасному світі. Збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький. 2018. Вип. 1 (33). Ч. 6. С. 44-48.
2. Сімкова І.О. Сучасні підходи до навчання англійського професійно орієнтованого діалогічного мовлення студентів інженерних спеціальностей. URL: [http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/01_pub\(2\).pdf](http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/01_pub(2).pdf)
3. Brumfit C. Communicative methodology in language teaching: The roles of fluency and accuracy. Cambridge: Cambridge University Press, UK. 1984. 176 p.
4. The Language Guide for European Business Successful communication in your international trade. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. URL: https://nellip.pixel-online.org/files/publications_PLL/08_The%20Language%20guide%20for%20European%20business.pdf

Лебедева Н.А.

ПІВНІЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ НАБУТТЯМ НАВИЧОК ПЕРЕКЛАДУ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ

У переліку пріоритетних напрямів (тем) для підвищення кваліфікації державних службовців за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами у 2021 році [2] Наказом Національного агентства України з питань державної служби від 27 серпня 2020 р. № 154-20 серед загальних професійних (сертифікатних) програм підвищення кваліфікації затверджено наявність підвищення кваліфікації з іноземних мов державними службовцями міністерств, центральних органів виконавчої влади та інших державних органів [2]. Програма підготовки магістрів також є кваліфікаційним підвищенням і займає одну із ключових позицій у сучасному освітньому процесі. Так, у перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснювалась підготовка здобувачів вищої освіти, доповнено галуззю знань за шифром 28 "Публічне управління та адміністрування", до якої включено спеціальність 281 "Публічне управління та адміністрування" (постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 р. № 674) [3, с. 23].

Обов'язково здобувачами ступеня "Магістр" вивчається предмет "Іноземна мова за професійним спрямуванням". В процесі навчання студенти стикаються з низкою проблем, серед яких варто зазначити складнощі професійного перекладу. Безеквівалентна лексика є однією з них.

Безеквівалентна лексика – це слова або словосполучення, що позначають предмети, процеси і явища, які на даному етапі розвитку мови перекладу не мають в ньому еквівалентів. Як приклад безеквівалентної лексики можна привести "чисті американізм" типу *selectman* член міського управління (в штатах Нової Англії); *drugstore* аптека-закусочна, "драгстор" [1, с. 27].

При перекладі безеквівалентної лексики зазвичай використовується перифраз. Наявність у словниках варіантів перекладу не означає, що у даному конкретному випадку неодмінно потрібно керуватися ними. Не кожної безеквівалентної лексики слід прагнути обов'язково перевести: необхідно широко використовувати синоніми та інші мовні засоби для передачі тієї ж думки. Безеквівалентна лексика існує, по-перше, тому, що з тієї чи іншої причини у мові перекладу (в даному випадку англійською) немає єдиної та постійної відповідності. Наприклад, для виразу "(на) чорний день" існує еквівалент, що утвердився "(for) a rainy day", тоді як вираз "чорні думки" не має фіксованого еквіваленту в англійській мові і кожного разу перекладається по-різному: *gloomy thoughts, dark thoughts, evil designs, evil scheming, sinister plans* тощо [1, с. 29].

По-друге, поява безеквівалентної лексики пояснюється тим, що у мові перекладу тих чи інших лексичних одиниць взагалі немає в силу відсутності самих понять і для їх передачі необхідно вдаватися до транслітерації, калькування або опису значення.

Важливо також вказати на так звану помилкову безеквівалентності – відсутність еквівалентів, що здається, у мові перекладу в силу недостатніх мовних або енциклопедичних знань. Так, деякі образні фрази учням, які вивчають іноземну мову, здаються безеквівалентними, в той час як еквівалентів можна знайти багато. Наприклад, вираз "перевернути весь світ" здається на перший погляд неперекладним; насправді те ж значення по-англійськи можна виразити за допомогою наступних фраз: "*to move heaven and earth, to leave no stone unturned*" [1, с. 29].

Отже, підсумовуючи зазначене вище, можна дійти такого висновку: включення до учбових текстів англійською мовою з публічного управління без еквівалентної лексики вузько галузевого призначення сприятиме набуття комунікативних навичок здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня "Магістр" зі спеціальності "Публічне управління та адміністрування" у процесі професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад.

Список використаних джерел

1. Крупнов В. Н. Курс перевода. Английский язык: общественно-политическая лексика / под ред. проф. Л. С. Бархударова. – М.: Междунар. отношения, 1979. – 232 с.
2. Перелік пріоритетних напрямів (тем) для підвищення кваліфікації державних службовців за загальними професійними (сертифікатними) та короткостроковими програмами у 2021 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/DIYALNIST/PROFF%20NAVCHA%20NJ/PERELIK%20ZVO/napryamiv-2021-derzh-sluzhbovtsi.pdf> (дата звернення: 18.09.2020).

3. Стан системи професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад: доповідь / [К. Ващенко (кер. авт. колективу), В. Купрій, В. Чмига, Т. Токарчук, Л. Рикова, Ю. Вернигор та ін.; за заг. ред. К. Ващенко]. – К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2019. – 140 с.

Литвинова Л.В.

ФЕНОМЕН БЮРОКРАТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ: ВИКЛИКИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНОЇ КУЛЬТУРИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Вивчення бюрократії як соціокультурного явища завжди було пов'язане з численними труднощами: складністю об'єкта дослідження, що обумовлені закритістю інформації про внутрішні процеси, статусом публічних службовців у різних країнах, їх ролі у функціонуванні державної влади. Особливо це стосується аналізу культури взаємостосунків і комунікацій, які іманентно присутні у діяльності органів публічної влади. Феномен бюрократичної культури цікавий переплетенням ціннісних та культурних взаємозв'язків, як необхідний компонент впливу у соціальних явищах і процесах, що забезпечує відтворення соціально адаптованої та суспільно інтегрованої системи публічного управління. Тривалий час феномен бюрократії та бюрократичної субкультури залишався поза увагою науковців. Аналіз феномену бюрократичної культури має важливе теоретичне і практичне значення: культура взаємодії детермінує рівень розвитку демократії та плюралізму думок, є тим ціннісним орієнтиром, що визначає зміст публічної управлінської діяльності. Виходячи з вищезазначеного, питання трансформації сучасної бюрократичної культури є надзвичайно актуальними, оскільки становлення та розвиток суспільних цінностей сучасної України вимагає поглибленого вивчення рівня бюрократичної культури органів публічного управління з метою перебудови їх діяльності у напрямку запитів суспільства.

Згідно результатів дослідження [1], присутність культури Ролі, що відповідає бюрократії, за визначенням Макса Вебера [3], констатовано у 85% опитаних. Роль тут розуміється, скоріше, як жорстко закріплена функція, що забезпечує роботу організації як єдиного організму. Культура Ролі складається з постулату про раціональну сутність людини, що дозволяє їй ефективно діяти, спираючись на аналіз і логіку. Побудована на таких засадах організація подібна стрункій архітектурі: верхні шаблі управління спираються за допомогою жорстко регламентованих процедур на функціональні підрозділи органів публічного управління. Організації з таким типом культури, як правило, успішно діють в стабільному або передбачуваному і контрольованому оточенні. Водночас, вони мало пристосовані до роботи в умовах інформаційно - мінливого середовища, що відповідає вимогам сьогодення. Безумовно, структура за формою має залишатись бюрократичною, проте за змістом вимагає трансформації та адаптації до сучасних цивілізаційних викликів.